***Дерецька Неля**, студентка групи ПД - 12*
Юридичного факультету , ЗУНУ

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО - КУЛЬТУРНОЇ КРИЗИ НА САМОРЕАЛІЗАЦІЮ ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Актуальність теми дослідження: Людство завжди мало потребу осягнути людину як багатогранну цілісність , але вирішення цієї проблеми найчастіше було перевагою містико - релігійних систем (наскільки близькими до істини були ці системи - це вже інше питання). Для науки ця проблема залишилась не вирішеною й дотепер , процес формування інтегративно-цілісної концепції людини поки що далекий від завершення , і це особливо гостро відчувається саме сьогодні. **Мета дослідження:** з'ясувати як саме реалії 21 століття впливають на самореалізацію особистості; які чинники виступають перешкодами у використанні людського капіталу (інтелекту, навичок, вмінь); зрозуміти що являється результатом самореалізації людини. **Об'єкт дослідження:** самореалізація особистості у сучасному українському суспільстві. **Предмет дослідження:** процес самореалізації особистості у період соціально- культурної кризи суспільства. **Завдання дослідження :** дослідити причини виникнення проблем самореалізації особистості у 21 ст..; проаналізувати вплив соціально- культурної кризи на сучасне українське суспільство; з'ясувати умови подолання сучасної соціально - культурної кризи особистості.В умовах соціальних відносин нового типу, ускладнених соціально-економічною кризою та процесом утвердження комерціалізації усіх сфер життя, в яких знаходяться сучасний українець, відбувається трансформація мотиваційних компонентів самореалізації особистості. Вона характеризується деформацією в структурі мотивації, руйнуванням високих, значущих для людини цінностей, виникненням додаткових аспектів ціннісної кризи, необхідністю зміни провідних мотивів, а стосовно індивідуальних життєвих стереотипів глибшого (несвідомого) психологічного рівня, то вони поглиблюють соціальну дезадаптацію психологічно ригідних людей, неспроможних швидко адаптуватися до мінливих соціальних умов [5]. Це викликане насамперед тим, що в період соціальних трансформацій найбільш гостро проявляється кризове сприйняття індивідом оточуючої дійсності, яке утверджує домінування випадкових, нестійких або тимчасових факторів на формування та розвиток особистості [3, с. 72-79]. Кризові явища, які виникли в українському суспільстві останні десятиліття суттєво впливають на структуру процесу самореалізації, зокрема на самосвідомість, самодіяльність, цілепокладання, на формування потреби всамореалізації. Найбільшого впливу зазнали такі структурні елементи як самоідентифікація та самовизначення, викликані соціокультурною кризою ідентичності в суспільстві, оскільки соціальні структури стають більш динамічними, збільшується рольовий набір особистості, доволі швидко змінюються й самі соціальні умови. Культурна криза детермінує ідентичність, яка через власну приналежність до смисложиттєвої сфери є продуктом культури. Власне, сама криза ідентичності єоднією з найактуальніших проблем, які досліджують сучасні філософські науки, адже, як зазначав В. Хьосле, для того, щоб зрозуміти сучасний світ, навряд чи кожен досягне своєї мети, не зрозумівши логіки кризи ідентичності [6, с. 56-71]. Вона сьогодні набирає все більш різних форм і проявів, зокрема «відчуження людини від суспільства, людей і самої себе, різні форми апатії, широко розповсюджені феномени деперсоналізації людини і дереалізації соціокультурних умов життя людини, психопатологічні форми свідомості і поведінки…» [4, с. 109-111]. Криза ідентичності породжена рядом факторів, одним з основних яких є невідповідність критеріїв самовизначення, самототожності та самоідентифікації стосовно тих соціальних умов, які утвердились у процесі сучасних трансформаційних процесів, що характеризується розпадом усталених цінностей, і, відповідно, розпадом старих уявлень про комплекс соціальних зв'язків та взаємовідносин. За умов кризи ідентичності на перший план в особистості виходять групові інтереси, які заміщають індивідуальні, ігнорування яких призводить до втрати нею власної автономності при здійсненні важливих рішень стосовно вибору сфер та способів реалізації власних сутнісних сил. Це, у свою чергу, перманентно поширюється на весь процес самореалізації особистості, коли вона віддає іманентно притаманну їй свободу соціальним чинникам. Сучасна епоха, яка характеризуєтя глобальними проблемами, виявляє і надзвичайно загострене відношення кожного індивіда до пошуку сенсу життя [1, с. 127]. Людина найбільше замислюється над значенням власного життя та усвідомлює його сенс передусім у таких кризових ситуаціях, коли виникає небезпека втрати світоглядних орієнтирів, котра призводить до життєвої невизначеності, адже в цьому контексті необхіднопідкреслити, що сенс життя актуалізується особливо тоді, коли ми його втрачаємо для себе. Сьогодні життя індивіда зазнає впливу різноманітних стресових подій, які можуть змінювати його смисложиттєві орієнтири, суттєво детермінуючи процес особистісної самореалізації. Кризові процеси що тривають у всіх основних сферах сучасного транзитивного суспільства, охоплюють і духовну культуру, яка повинна утверджувати нові цінності та норми відповідно до вимог соціальних змін [2, с. 207]. **Висновок**: успішність полягає у вивільненні самого себе від залежності зовнішніх та внутрішніх обставин, в яких ми весь час перебуваємо. Тому виникає необхідність у наукових пошуках, спрямованих на формування особистості, що усвідомлює свої можливості, прагне до самоосвіти, самовдосконалення, максимальної самореалізації, до досягнення щастя й успіху в житті. Адже, успіх особистості в контексті життєдіяльності може виступати формою самореалізації і призводити до суб'єктивної задоволеності собою та життям загалом

Список використаних джерел

1. Гвардини Р. Конец Нового времени // Вопросы философии. 1990. № 4. С. 127.
2. Сидорина Т.Ю. Философия кризиса. М.: Флинта: Наука, 2003. 456 с.
3. Пилипенко Н. Психологічні особливості самореалізації особистості в умовах професійної кризи. // Соціальна психологія. 2005. № 3. С. 72-79.
4. Бочков Е.В. Проблема взаимообусловленности идентификации и омассовления в современном обществе // Ідентичність у сучасному вимірі. Матеріали Міжнародної науково-теоретично конференції. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2006. С. 109-111.
5. Хамитов Н.В. Философия человека: от метафизики к метаантропологии. К.: Ника-Центр, М.: Институт общегуманитарных исследований, 2002. URL :https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&url=http://scholar.google.com.ua/citations%3Fuser%
6. Козаченко Л.М. Чи дозволяє сучасний стиль життя зберегти особистісну ідентичність? // Філософська думка. 2000. № 2. С. 56-71.